

דברי הכפר

על הסגריר ועל צער העולם...

...ויש כאלה החיים עדיין בעולם ימי נעוריהם
באירופה, בתיאורי חורף וסתיו קלסיים של האר-
צות ההן, ומעתיקים חוויות אלה כלשונן אל
החורף שלנו...

שם, אומרים, מזכירה השלכת את המוות, את
החידלון. העצים עומדים ערומים כמחצית השנה,
רוחות הכפור טורפות את ענפיהם והם נראים
כנדונים למוות. יש להניח שגם שם השלכת יפה
והעצים המכוסים כפור - בוודאי יפים. בכל זאת
ייתכן כי השלכת מזכירה שם לאדם ש"כך היא דרך
החיים אל המוות" וכי הכל "בא מן התוהו והולך
אל התוהו".

אך אצלנו? מה מה, מי מת? ... צא
לאזור השלכת המובהק ביותר שלנו, ליער האלונים:
עצי הליבנה והאלון אך השירו את עליהם, ומיד
קפצו ועלו מתחתיהם עשבים ופרחים, בירוק ובכל
צבע שהוא; שחרורים ועורבנים מנחרים בין העצים
ומקימים קול-זוועות בקרקורם, לטאות מתחממות
על האבנים וארנבות ממליטות...

עזריה אלון

(מתוך "על העצים ועל האבנים")

מספר 853 -

כ"ג בשבט תשמ"ד

27.1.84

ל' בשבט תשמ"ד

3.2.84

כפר הנשיא

מה נשמע?

*** פסטיבל ט"ו בשבט הסתלים בשני אירועים נחמדים: סדר-ארבע-הכוסות, שהפך כבר למסורתי כליל שבת, בו שתינו הרבה יין, אכלנו הרבה פירות יבשים וגם טריים, שרנו, וראינו דור חדש של רקדניות בית-הספר בריקוד חגיגי.

ובשבת בבוקר, במזג-אוויר אביבי, הצטרפנו להמון הקיבוצניקים מן האיזור ונטענו עצים בשטח החדש של קב' קדרים. לפני זה עוד קיבלנו סיור מודרך (מפי אוסטרלי מתולתל צעיר, שהיה אצלנו בשנת הכשרה) במשק הקטן הזה, שהזכיר לנו את ימי "הזהור" של שנים עברו.

*** ברוכים החוזרים: יוהנה מאנגליה, עמליה מדרום-אפריקה ומיכל ואיתמר מירח הדבש בשווייצריה.

*** יש גם תאריך לחזרתם של רונית וג'וני הרמץ - אמצע כפרואר - בשעה טובה.

*** לפני שבוע כנראה קראנו לאתגר בענייני נכדים. משפחת ריינס הגיעה עכשיו למספר העגול של 10! כן ירבו.

*** זה נשמע במפעל השבוע: צילצל לקוח ורצה לדבר עם חבר, שאת שמו הוא לא זכר. אך הוא הסביר לנעמי, שלא יהיה קשה לאתר אותו, כי "הוא מדבר במבטא אנגלו-סקסי חזק". נעמי התקפלה.

*** אחרי הפסקה די ארוכה, שוב יש לנו "קליאנטים" בבית-חולים צפת. לסבא סיד פרידלנדר ולז'ק קרבוק - החלמה מהירה ולהתראות בקרוב.

שבת שלום ושבוע טוב

אלזה

ביתנו לבין חבלים

זעקת העלון

קשה לדעת בעת כתיבת שורות אלו, אם ומתי הקורא הנאמן, המצפה ל'דברי הכפר' בכל יום ו', יקבל לידי את הגליון הזה של העלון. אין כיום מדפיס 'אופ-סט' בקיבוץ כפר הנשיא. עובדה.

ג'קי עמר התחיל לעבוד ב'רוית', רודני ויטהם, שאמור היה להחליפו, נסע לגרמניה לתקופה בלתי מוגדרת, וכל חיפושי גורמי המשק אחרי מועמד אחר לתפ-קיד העלו חרס. איזה מצב מגוחך וטראגי: בקיבוץ, בו מספר חבריו מתקרב ל-300, אי אפשר למצוא חבר או חברה ש-3 ימים בשבוע יעסוק בהדפסה ורק אגב כך ידפיס את העלון.

אבל לא רק בקשר למדפיס 'אופ-סט' קיים מצב אבסורדי זה: חדר-האוכל משווע לחברים/חברות שיעבדו בו תקופות ארוכות ובינוניות; המכבסה, שחלק מן הנטל בה נפל על כתפי מתנדבים, אינה מספיקה את עבודתה, כי המתנדבת נסעה מן המשק. ובוודאי עם קצת מחקר היינו מוצאים שיש עוד ענפים - בעיקר שירותים - התלויים בעבודה זמנית, שיחדלו לתפקד ברגע שמתנדב זה או אחר ימשיך בדרכו. חוסר יכולתו של המשק לאיש את מקומות העבודה ואף תפקידים חיוניים (לא סוד הוא שוועדת ההצעות מחפשת מועמד לקורס אקונומים) מחייב כל חבר וחבר, ולא רק את אנשי המשק "לעשות חושבים". אני אישית שולל את הדרך של צעקות, דפיקות על השולחן, איומי שביתה וכדומה, אבל זה מגוחך ואם היה מתרחש במיגזר הכלכלי-פיננסי של הקיבוץ היינו קוראים לזה בשם הנכון: פשיטת-רגל.

ובאשר לעלון. לא יתכן שהופעתו תהיה מעשה של כן/לא/אולי (מספר המת-נדבים לצאת לימי עיון של עורכי עלון, המתקרב ובא, הוא אפס). אם הוא חיוני - הוא חייב להופיע.

עצה לקדושים מדומים

פעם ניגשו לקדוש (נוצרי, כמובן, כי ביהדות אין מעמד רשמי כזה). כש-מעניו מתחו את כבלי המתיחה שעיוותו את גופו וסחטו משפתותיו הסדוקות גניחות וצעקות, שאלו אותו: "כבוד קדושנו, הנך סובל הרבה ועל ראשך שמו כתר של קוצים, איך יתכן שתמשיך בדרכך המביאה עליך עוד ועוד כאב ויסורים?" ענה להם הקדוש בחיוך של צדיק גמור: "אבל אני נהנה מזה! פעם מזוכיסט - תמיד מזוכיסט! ואם זה במקרה למען מטרה טובה, כביכול, הרי שכרי כפול." ופנה למענים אותו וציווה אותם להמשיך למתוח.

מוסר השכל: קדושים אמיתיים נהנים ממקצועם ורק החובבנים מתלוננים על כמה קשה להם ומדגישים את המחיר שהם צריכים לשלם.

(בינינו לבין עצמנו - המשך)

שיחות אוטובוס

לפני שבוע נסעתי לתל-אביב וחזרתי הביתה דרך ירושלים והזדמנו שתי שיחות מעניינות.

אחת היתה עם המרצה-הפסיכולוגית רות אורן, שניסתה לשכנע אותי שהחינוך הקיבוצי אינו שדוה אגורה שחוקה, שכל העוסקים בו טועים ומטעים ושתוצר עבודת החינוך הכוזבת הזו - התלמיד בן הקיבוץ - הוא עצלן-חמקן-חסר יוזמה-אדיש, שנופל מעמיתו העירוני בכושר חשיבה, יידע, תושיה וביצוע. אם לשפוט לפי שיעור האלימות הקיים ומתפשט בבתי-הספר העירוניים (ולאו דווקא בשכונות מצוקה בלבד) - מסקנתה נכונה. קשה להבין מדוע אישה, שכל-כך אלרגית לתנועה הקיבוצית ולחינוך שהיא מקנה לבניה, ממשיכה לעבוד פה ושם במסגרתה ולהרצות בפני קהל סגפני של הורים ומחנכים. אולי היא קדושה אמיתית או אולי לכסף אין ריח או אולי זו תעודת הכשר מסויימת האומרת "אם הם טיפשים חבל לא לקחת את כספם".

כאשר אמי התקשתה בגידול בניה - והיו לה צרות כמו לכל אמה יהודית אמיתית - היא התייעצה עם אחיותיה או עם איזו סבתא שכנה (לא עם אמה שלה - סבתא שלי - חלילה) ואיכשהו גדלנו והתגברנו על חוליי ילדותנו ותס-ביכי הגיל הרך. כיום רק העצה המקצועית עוזרת וגם זאת בספק.

גם לי, כאיש חינוך במשך הרבה שנים, נראה שהחינוך הקיבוצי אינו מה שהיה, שבית-הספר הקיבוצי הפסיק להיות דוגמה למיגזרים חברתיים אחרים ושכמקום להיות אור לאומה העדפנו ללכת בצל רדיפת ההישגיות של בית-הספר העירוני. אבל הפתרונות, כמו הבעיות, נמצאים בפנים.

על השיחה השניה, שסבבה על פילוסופיה יהודית ועל ערכי קיבוץ ועתידו - וזה עם כן קיבוץ מאחד מקיבוצי הגליל - בהזדמנות אחרת, כתנאי שידפסו עוד עלונים.

א ר י ק

סמינר בוגרי צבא תשמ"ד יוצא לדרך

בימים אלה החל צוות ההדרכה שלנו בגיבוש ותכנון הסמינר השנתי, בן שבוע ימים, לבני משק ובוגרי גרעינים.

מטרת הסמינר היא לאפשר לבוגרי צבא, השביי הניחה לאחר שירות צבאי ממושך, לברר את לבטיהם לגבי משמעות קשריהם עם הבית הקיבוצי.

העבודה היא בשיטת הקבוצה הלומדת, המאפשרת בירור אישי בתוך קבוצת בני הגיל שלו. ולאור זאת ישנה חשיבות רבה למוכנות של בוגר הצבא להיכנס לתהליך זה. רצוי אם כן לשוחח עם המועמדים לסמינר ולבדוק את נכונותם... להשתתף בסוג כזה של למידה.

כדי שתוכלו לתאם ולכוון את השתתפות מרבית בוגרי הצבא בקיבוצכם, הננו שולחים לכם את תאריכי הסמנרים שיתקיימו באפעל ובמצוקי דרגות.

מחזור א': 4-9/3/84	מחזור ד': 13-18/5/84
מחזור ב': 25-30/3/84	מחזור ה': 27/5-1/6/84
מחזור ג': 8-13/4/84	מחזור ו': 17-22/6/84

אגף צעירים ומרכז הדרכה
אילנה

בוגרי צבא מעוניינים - אנא פנו בהקדם לד"ר, כדי לתאם עמדות.

ימי - הולדת

29.1. גיוני הרמץ

רביב פרלסון

30.1. גבי קלריס בורמן

ישראל הדר

דינה קרמר

דוני ולר (נכד של כהן)

31.1. יגיל אורן

1.2. וילי פינקוס

דודו פלמה

שוש סולומון

2.2. ליטל עמר

3.2. מירנדה שטרובל

4.2. בוב ויניו

גאון-מרק דיין

לדליה ולאודי וגנר ולילדיה
לבתיה ולמאיר ריינס
ולכל בני המשפחה
להולדת הבת-האחות-הנכדה
א י ל ת

זה איכפת!!

ענף המזון בקיבוצנו כולל את חדר-האוכל, האקונומיה והמטבח.
הבניין הגדול הזה שייך לכולנו, לכן החלטתי לכתוב כמה מילים שאולי
יבהירו במעט את התלבטותי בנושא זה.
אני והצוות שאיתו אני עובדת רואים בעבודה שלנו מקצוע. מקצוע שהוא
אהוב וחשוב. אני עובדת במטבח כבר כמה שנים ורוצה להמשיך לעבוד בו, וגם
יתר הבנות מרגישות כך.

אך ישנה בעיה מאוד כאובה, מפני שמקום זה הוא מקום ציבורי וכל
חבר רשאי להיכנס ולעשות בו ככל העולה על רוחו. נסו להבין - אלה שעובדים
במקום מסויים ושיכולים לסגור את הדלת בסיום יום העבודה ובבוקר למצוא אותו
במצב בדיוק כפי שהיה, כשעזבו אותו יום לפני-כן...
כולם אוכלים בחדר-האוכל וחשוב לכולם מה הם אוכלים, איך נראה המקום,
האם נעים לשבת בו. אני בטוחה שלכולם זה איכפת. לכן - מדוע אנשים רבים
מזלזלים ברכוש הציבורי, לוקחים ציוד כשרוצים ולא מחזירים אותו למקום
הנכון, משאירים לכלוך וכד'? - אפשר לכתוב דפים על איך נראה המטבח
וחדר-האוכל אחרי שבת. חברים, כל אחד מאיתנו מוסר שבת פעם בשישה שבועות,
מדוע אי-אפשר לקחת ברצינות את 4 שעות העבודה ולנסות לתת לנו את ההרגשה
שאיכפת לכם?

לכל כלי, עגלה וכו' יש מקום קבוע, מדוע אי-אפשר להחזיר למקום.
היות ולי מאוד איכפת אני נכנסת כל שבת בערב למטבח לסדר אותו, כדי שיהיה
נעים להתחיל לעבוד בו ביום ראשון. אך אין שבת שאני לא "חוטפת הלם" בצעד
הראשון שלי לתוך המטבח. כל שבת המקום נשאר הפוך ומלוכלך. מדוע? למה אני
צריכה להרגיש, שלכל כך מעט חברים איכפת, למה שלא נתאמץ כולנו, כדי שלכולנו
יהיה יותר טוב?

אני לא מתכוונת להיכנס לכל פרט ופרט, מפני שלעולם לא אגמור בקיטורים,
אך אנא נסו לעזור ולהתחשב ברכוש הכלל, הוא של כולנו.
האם לביתך הפרטי, חבר, היית נכנס עם בוך, או מדביק מסטיק על השולחן,
או משאיר תנור אפיה דולק כל הלילה, זורק רובה על הריצפה, הופך את כל
המקרר, כדי לקחת דבר מסויים? בטוחתני שלא. לכן, חברים נסו נא להתנהג
במקום זה כפי שאתם נוהגים בביתכם הפרטי.
לסיום - מקווה אני שהבנתם אותי ושנוכל לעבוד ולחיות בשיתוף פעולה
מלא. ועל כך תודה -

אביבה ג.

(בינינו לבין עצמנו - המשך)

אם היו מופיעים חסידי גור בתוכנו ומנסים לעשות נפשות לאורח-חיהם היינו מגרשים אותם. במה שונה התופעה המסיונרית אצלנו? רק בזה שהנגיף כבר נמצא בתוך הגוף החברתי.

הריני מודיע קבל עם ועדה שאם אין המזכירות מוכנה לגשת לטיפול בנושא, אנצל את זכותי כחבר ואביא את הנושא לדיון באסיפה, שבה אבקש לחוקק מגבילים.

א ר י ק

פדיון ו תחבולה

נכחו: ג'ור, אלק, בני ג., זאבי נ., רחל א.,
שוש ס., חנה פ., טוטסי

טלפונים

החלטנו שכלל דירה תהיה כניסה אחת והיא תהיה בסלון. כמו-כן נספק לכל דירה כבל ארוך (5 מטר), כך שאפשר יהיה לעבור לחדר אחר בזמן השיחה.

עבודות בעלי-מלאכה בבתי החברים

חידשנו החלטה הקיימת מזמן, כי בכל מקרה של ביצוע עבודות נוספות (מעל התקן) בבתי החברים ישלמו החברים עבור החומרים בלבד, אלא אם כן העבודה תבוצע ע"י קבלן או עובד שכיר. אז יצטרפו החברים לשלם גם עבור העבודה.

שיפוצים

קיימנו עוד דיון בהצעות השונות לשיפוצים בבתי של 54 מ"ר. נמשיך את הדיון אחרי מספר בירורים במוסדות המשק.

נופש בחורף

נברר אצל החברים, האם יש ביקוש ולפי כך נפעל.

וזה הכל בינתיים
רשם - ג'ור ר.

בינינו לבין עצמנו

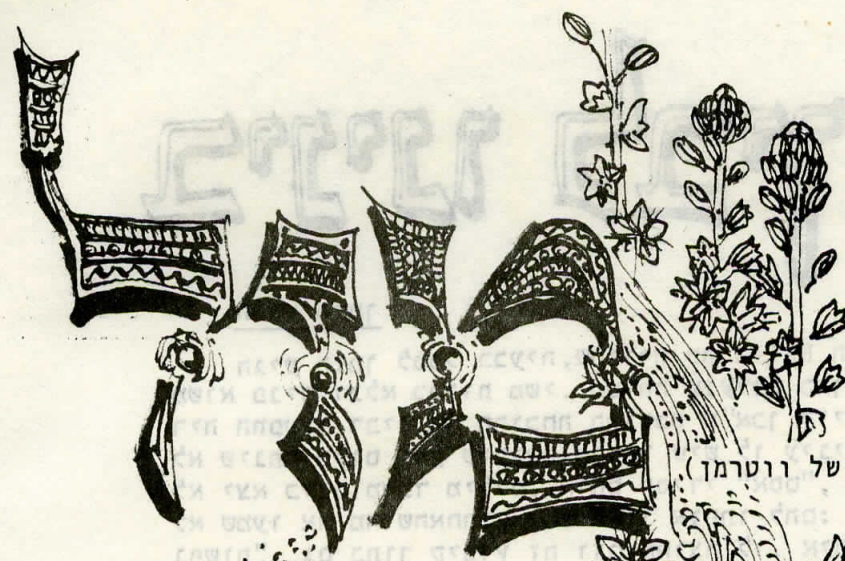
הגיע הזמן

הגיע הזמן לטפל בבעיה, שחבורת כת ה-EST העמיסה על חברתנו, בלא משוא פנים וכלא כסיות משי. השיחה שנערכה כאן לפני כמה שבועות ושאה-ריה התפעלו רבים מן ההוכחה החותכת ש"אכן קיימת חברה טובה בכפר הנשיא", לא שינתה כלום ורק שיכנעה כל מי שיש לו עיניים ואוזניים שמה"דברת" לא יצא כלום מלבד מילים. אותם חסידי "אסט", שפתחו את הלב בשיחה ההיא, לא שמעו את מה שהאחרים בחברה זו אותנו להם: רוצים שתהדלו מ"קניית נפשות", גם בתוך קיבוץ זה וגם מחוצה לו. אין זה בגדר משאלה-בקשה, אלא כבר מעבר לזה.

מי שמכור לדבר מסויים - ויש פעמים שאין המתמכר מודע לשיעבוד שלו או מוכן להודות בזה, גם שלבסוף הוא יודע שהוא עבד לדבר - נמצא בגדר חולה, ואם מחלתו היא מדבקת אזי צריכים לטפל במחלה כמו בכל מחלה כזאת: בידוד החולים עד שיירפאו וחיסון הבריאים נגד ספיחי החידקים. לתופעה המסיונרית הבלתי-פוסקת, שקיימת בתוכנו ושמופעלת בלחצים בלתי-נלאים, אין כנראה כלמים פנימיים ואם אנחנו, שעדיין מהווים "רוב שפוי" (יחסית) לא נכלום את התופעה, נמצא שתוך זמן קצר תחוסל כל חלקה טובה של מה ששרד מן החינוך הקיבוצי-יהודי. "יהודי?!!" יגידו מבקרי-מתנגדי, שוב הוא מעלה את העניין לבעיה יהודית. כותב "בינינו" בטח סובל מתסביך רדיפה. אסביר מדוע אני רואה קשר בין מגיפת ה-EST לבין הדיון הסוער, שהיה לא מזמן בקשר לקבלת לא-יהודי בתוך חברתנו.

ל-EST אין תוכן אינטלקטואלי ולא רוחני והוא נקרא בפי חסידיו-מוכריו TRAINING (הכשרה? אוי למילה שציננה תקופה יפה בנעורינו כח"ל). הוא חוליה בשרשרת ההידרדרות הרוחנית שחלה בתקופתנו. דודו צדק כשהוא אמר באותה שיחה ש"כנראה כל אדם זקוק לדת..." משתמע שגם מי שרואה בעצמו אתאיסט וחילוני לכל דבר זקוק למסגרת כלשהי. אבל מדוע שייכת התופעה להידרדרות הרוחנית? כי מי שקצת מכיר את תולדות הדתות המונותיאסטיות יודע, שהיהדות שאפה מאז ומתמיד שמאמיניה ילמדו קודם תורה - שהיא שכלת-נית - ורק אחרי זה יעסקו במצוות מעשיות. היהדות חייבה את העם שלנו ללמוד לקרוא, כי הבנת התורה היא חובת כל פרט ופרט ואין הדבר תלוי בכה-נים. קמה הנצרות, בניצוחו של פאולוס, ורצתה להיות דת ההמונים ולכן ויתרה גם על המצוות וגם על לימוד התורה. הישועה ניתנה למי שקיבל את עובדת משיחיותו של ישוע מנצרת ואת הכנסיה כסמכות בלעדית לפתיחתם וסגירתם של שערי גן-עדן. הכוהנים-כמרים הפכו למתווכים היחידים, שגישרו בין האדם הפשוט לבין אלוהיו. הופיע מוחמד והחזיר לאיסלם חלק מן המצוות המעשיות והאמונה באל אחד ויחיד, אבל לשבטי המידבר לא ניתן היה לצוות לקרוא בתורה. לכן באיסלם התפילה היא תפילה של אמירה אחרי האימאם והתנו-עות (כריעה, שכיבה, וכדומה) הן העיקר.

הגיעה המאה העשרים על כל תסכוליה ופחדיה. "דע מי אתה", צועק הנביא ורנר, "וחייה עם זה - בעזרתי, כמובן". הדת החדשה היא דת של כפייה ושל סגפנות אולי ושל אשליה עצמית. האביזרים הם מראות כוזבות שאומרות כל הזמן "אכן אתה היפה והנבון מכולם". ומ' התוצאה מכל ההכשרה? מי שהיה "בוק" נשאר "בוק" ומי שיש לו אינטליגנציה עדיין נשאר אינטליגנט, אבל כבר לא משתמש באינטליגנציה.

י מ י ה ו ל ד ת

5.2. רותי ליפשיץ

איה פרחי (נכדה של ווטרמן)

6.2. איליין איסטון

טל פק

י ו ם נ י ש ו א י ן

6.2. הילרי ויופי אפטרות

8.2. לירון גליק

אלקס וינקלר

נופר כהן (נכדה של מרקס)

אור משה פרחי (נכד של ווטרמן)

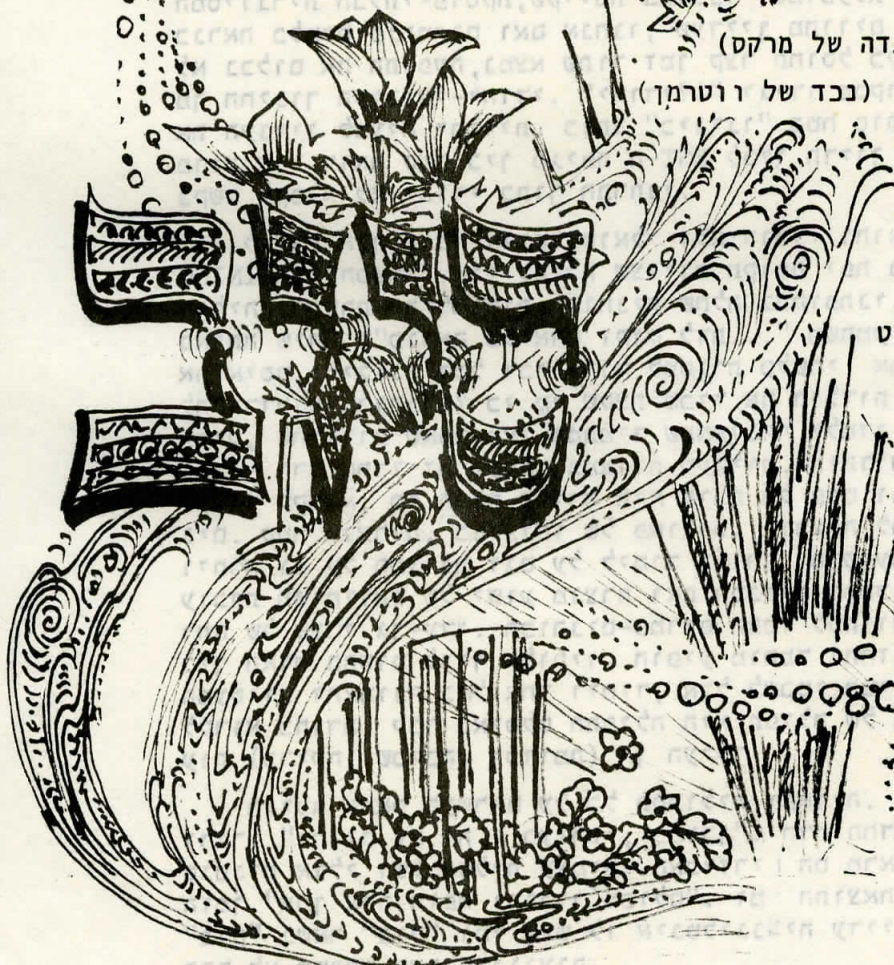
10.2. יואב פק

פלוא מרקוסון

11.2. דוט שיינגזיכט

ענת ארנולד

איילת סינה

מה נשמע?

- *** כל מי שהתלבט - ואני ביניהם - אם כדאי לבוא להפגין בראש הנקרה ביום א' (בעד נסיגה מיידית מלבנון) החליטו להצטרף, אם היו בין אלה שצפו בסרט "גליפולי" ביום ו'. עיתוי ההקרנה לפני ההפגנה היה מבריק - כל הכבוד, דודו, אפילו שזה היה רק במקרה.
- *** אינני יודעת מה עבר על אלה שהתלבטו ולא ראו את הסרט, ונסעו למופע של שלמה ניצן בגדות. אבל היתה להם הזדמנות שניה לראות את הסרט ביום א', הזדמנות שניה להפגין ביום ג' בצהריים בראש-פינה במשמרת האבל לאמיל גרינ-צווייג.
- *** בשבת עזבנו לרגע את הבלי הארץ הזאת ונסענו למצרים - בערב שהכינו משתתפי הטיול האחרון. היה ארוך ומעניין וניתן לסכם את הערב בציטטה מפיה של אביבה אפשטיין שאמרה: "אני רואה שאין ברירה אלא לנסוע לשם". ההרשמה לטיול בסוכות אצל תמר וולפין.
- *** ביום ב' בערב התכנסו במועדון אוהדי כדורגל אמריקאי, לצפות בסופרבוול בצבעונית ולהתחלק בבקבוק בירה שבו ו. הביא מהבית.
- *** השבוע נמצא פיתרון מבריק לבעיית המקום לחדר מורים ולחדר פסנתר. רותי מרכס עברה לחדר הפסנתר, הפסנתר עבר לחדר בהילטון, שמשמש גם כחדר מורים. כך יצא שכל מה שקיבלתי היום מצפיה לכוס תה, עוגת שוקולד ושיחת רעים בשעה 10.30 היה - כמה אקורדים לא מהוקצעים בפסנתר... הסתפקתי בכננה שליאת נתנה לי ממועדון "שיכולת" הסמוך.
- *** עוד דבר טוב קרה השבוע. ילדי כיתת "סינלי" קיבלו שעונים. סוף סוף אוכל לדעת מה השעה במשק הילדים. אגב, משק ילדים: בקיעת ברווזונים ראשונה העונה. לפחות ברווזה אחת תפסה שאין טעם לבזבז זמן ולחכות לחורף ונכנסה למהלכי אביב. הברווזונים חולקו לגידולים אישיים, לכל אחד כבר הורה מאמץ ושם, והילדים מחכים שיהיו כבר זכובים לתפוס בשבילם.
- *** עכשיו לתחום המסוכן של כותב "מה נשמע" - בריאות ומילואים, יציאות וכניסות.
- סיד פרידלנדר חזר מבית-החולים, ולעומתו ג'ק קרבוק נמצא שם.
- ג'ורג' נאי חזר ממילואים בלבנון (9 מיטעני-צד שפורקו, סיורים, בדיקות והכול). כרמי יצא למילואים בלבנון. גם דודיק חזר ממילואים, רזה, מתרגל שוב לסטטוס הימני, לאחר שבמילואים נחשב שמאלני אש"ף (רכילות מש-פחתית). אבישי עוד לא יושב בבית-סוהר.
- תמיר נסע ביום א' לחו"ל. אתה לא חייב, אתה יודע?
- אבנר סר למוסד למדנת בן-דודו.
- *** בנוער אין חדש. סחיכת מכונניות. מי? מה?
- *** אלזה יצאה לפגרה מכתובת "מה נשמע" ואני מחליפה אותה בתקופה זו.
- זהו, הכנסתי את כל הנושאים שהיו לי על מפת חדר-האוכל.
- אגב, החרמו לבן והדשאים ירוקים.
- כל טוב - שבת שלום
ש ל ו מ י ת

(תגובה - המשך)

הנמוכה ביניהן נקראת בעל-פעור, שהשיא בה סובב סביב עשיית צרכים (תסתכל מסביב ותראה ואריאציות שונות על הנ"ל).
הנאמר לעיל בא להבהיר את התקיפות של הצורך למימוש מוסריות - ללא פשרה.

היה לי קשה מאוד להסתגל לרעיון שאת המוסריות צריך לממש במציאות. איזה עניין מוסרי יש בכותל המערבי, בירושלים - בארץ-ישראל ובעם ישראל? צריך לשאול שאלות אלה ולברר אותן מתוך כנות והעמקה רבה, ולהזהיר משט-חיות (דברים רבים שאינם נכונים נאמרו בנושא).

כדי לתת פתח ארמוז:
מספר המדרש: כשחרב בית המקדש הראשון לקחו המואבים (שאלילם היה בעל-פעור) את הכרובים שהיו בקודש הקודשים והיו מעוררים זה בזה כאש ואישה ושאלו מה ההבדל בינינו לבינם.

וההבדל בין אברהם ללוט (אביהם של מואב) הוא אותו הבדל. ולכן ביהדות הברית שלנו היא באותו האיבר שיכול לשמש להתנהגות בהמית.

הרמב"ם, באיגרת תימן, מספר על שלוש דרכים של מלחמות דת שהיו ביהדות: מלחמה פיזית - כמו נבוכדנצר מלחמה רוחנית, התנצחות - כמו היוונים והבלוף - ע"י נסיון להידמות לדתנו - נצרות, איסלם.

י.ל. גורדון שאותו ציטטת ינק את שיטתו מהפרשנות הנוצרית ומכיוון שלנוצרים יש אינטרס קיומי להגיע למסקנה שאין קדושה לעם ולארץ, הם מצאו דרך לעקם את הכתובים לשיטתם.

כמסקנה העתקתי את סיום מאמריך (בשינויים קלים):
ההכרעה שעמדה לפני אברהם ולוט ניצבת היום כבחירה בין הארעי לבין הנצחי. לכן גם כיום, על אף הפיתוי הרב לבחור בארץ כמעשה לוט, ודאי יעמוד לנו הכוח לבחור בארץ כאברהם אבינו בדרך האמת והשלום ונזכה לראות בהגשמת ההבטחה לאברהם "כי כל הארץ אשר אתה רואה לך אתננה ולזרעך עד עולם".

גיד
מצפה עצמונה

הודעה ממרפאת השיניים

(1) ז"ק, רופא השיניים שלנו, עבר ניתוח בביה"ח צפת ועד להודעה חדשה לא יעבוד.
בזמן היעדרו יעבוד רופא-שיניים מקיבוץ גדות בימי שני בשעות הערב, עבור מקרים דחופים בלבד. חברים יכולים להתקשר איתי ואני מבקשת מכל חבר או נער המקבל הזמנה להגיע, וגם להגיע בזמן!!

(2) את כדורי הפלואור אפשר לקבל ממרפאת השיניים. אני מוכנה להכניס אותם בתאי-דואר לכל מי שמבקש, כלומר כותב על הלוח או שם לי פתק בתא-דואר 42.

לבריאות
רוח

תגובה

בס"ד,

דודו שלום.

קראתי את שכתבת ב'דברי הכפר' על פרשת 'לך-לך' ולבקשת אשת מרב, שגם לה הוקדשו הדברים, אגיב עליו.
ראשית, שמחתי לראות שהבסיס להתייחסותך הוא נסיון להיות מוסרי, ושהמוסר נמצא בתורה (למדתי זאת מהנסיון שלך לשכנע שצריך להיות מוסרי במאמר הקודם מדברי חז"ל, וכאן ממש מדברי תורה).
וכן ברצוני להביע הערכתי לנכונות שלך ל"מסירות נפש" עבור אמו-נתך (למרות שלדעתי אתה טועה בנושא זה). היות וברצונך להיות מוסרי - צריך לברר מהו המוסר האמיתי ועל פי זה לפעול.
מקובל דווקא להתחיל ללמוד את הקשר בין העם והארץ מפרשת 'לך-לך'. לא אאריך בבירורים למרות הפיתוח, מכיוון שאת פרשת 'לך-לך' למדתי ביסודיות. אקשה על שיטתך שתי קושיות, לא הקשות ביותר.

א. נדייק בפסוק "לך לך מארצך ממולדתך ומבית אבך אל הארץ...".
יעדו של אברהם הוא בארץ - ואין מקרא יוצא מידו פשוטו. כלומר אין לפרש בניגוד לפשט המילים - ואיננו מוצאים חזרה מיעוד זה בשום מקום. (להיפך - יש חיזוקים רבים ליעוד זה, בכיוון של גוי עם קדוש וממלכת כוהנים).

ב. אחר ההפרדה מלוט נאמר לאברהם "שא נא עיניך... כי כל הארץ אשר אתה רואה לך אתננה ולזרעך עד עולם... קום התהלך בארץ, כי לך את-ננה..."

מכאן הדברים אינם פשוטים כמו שאתה מציג אותם. לא נאמר שלוט בארץ - ואברהם בשמים.

אני דווקא הבנתי שאברהם יצא מעבודה זרה לאמונה באל אחד, והחל בתיקון העולם, כדי לממש את אותה אמת במציאות. ולוט הוא זה שעזב את המוסריות והלך להתחבר עם סדום, ורק אחרי ניתוק מלוט התאפשרה קבלת ההבטחה על הארץ.

בעולמנו קיימות כמה התייחסויות למוסר.
היהדות מטרתה להפוך את כל העולם למוסרי, לממש את המוסר במציאות (אנחנו סבלנים, אבל לא סובלניים. יש לנו סבלנות, אם לא היום - מחר, אם לא מחר - עוד שנה, מאה שנה, אלף שנה, אבל בסוף נממש את החזון).

הנצרות התייאשה חלקית מהאפשרות להפוך את העולם למוסרי, לכן אמרה שיכולים להיות בודדים מוסריים (נזירים, ניתוק מחיי משפחה - לא הצליחה לגלות עד מוסרי בחיי משפחה).

הבודהיזם התייאש מתיקון העולם ומנסה להתנתק ממנו (יושב על מסמר ולא מרגיש כאב).

עבודת אלילים אין לה מוסר. השתעבדות לצד הבהמי שבחיים.

(מכתב לבן המשק - המשך)

שלך השתמשת בי ובגאולה כהן כדי להצדיק את ההתרחקות שלך מעשייה, כלומר מקיצוניות.

עד היום כמעט כל אדם ששוחחתי עימו בנושא סירוב הפקודה אמר לי, שקיימת בשבילי הפקודה ההיא שאותה לא יוכל למלא בשום פנים. ואחר-כך מיהר להוסיף - "אבל אני לא מסכים עט סירוב הפקודה שלך". למה? באמת אתם חושבים שהסירוב העתידי שלכם יהיה לגטימי יותר מהסירוב העכשווי שלי?

אך נחזור אליך, בן-שיחי מארוחת-הבוקר. (כמו בתשדיר שירות על התפוזים) כשהלכתי לכלא, ידעתי למה! האם אתה, בלכתך, ללכנון, יודע למה? האם אתה הולך משום שאמרו לך? האם תמיד תלך לאן שיגידו לך?

מן הראוי היה, שכולנו נפסיק לשחק משחקים ונשאל את עצמנו אחת ולתמיד, האם יש לנו או אין לנו אחריות למה שקורה בארץ. ואם היא ישנה לנו, אותה אחריות אבודה, מה אנחנו עושים בה. איך אנחנו הופכים אותה למחוייבות פעילה. אז לא נצטרך לומר ששרון "שלח" אותנו ללכנון. כי אנחנו לא בובות שאנשים מושכים בחוטים ומקפצים אותן לכאן ולשם. אנחנו אנשים בוגרים עם אחריות למעשינו, המעשים שעשינו והמעשים שעוד נעשה בשמה של הדמוקרטיה למחצה. דמוקרטיה שהולכת ופוחתת לא בגלל הדברים שאני עושה, אלא בגלל הדברים שאינכם עושים.

זהו, אלה הדברים שרציתי לומר לך, גדי, בארוחת-בוקר ולא יכולתי, כי הייתי "תקוע" על ההשוואה לגאולה כהן. אך עכשיו, לאחר שאמרתי פחות או יותר הכול, אני רוצה לקוות שלא יהיה בינינו אלא זוהר, ולא אוסיף.

שלך בהערכה - ד ו ד ו

ד ו א ר מ ה ת ק " מ

אנו חוזרים ומבקשים מחברים הנמצאים בתק"מ במשך השבוע - להביא את הדואר של המשק. נוצרים סיבוכים כשהדואר מצטבר לכמויות ענקיות ומגיע באיחור, וכשרוב המכתבים מו-דיעים על ישיבות ופגישות שנערכו לפני שבוע ואף אחד לא ידע עליהן. חבל מאוד. לכן, אנא, תירמו שכם והביאו את הדואר בכל פעם שנמצאים בתק"מ. תודה - עובדי המזכירות

נ ר - ז י כ ר ו ן

לי בשבט - גלעד היימן
ב' באדר א' - רג'י פריזלנדר
ו' באדר א' - צבי שחורי

תגובה

בס"ד,

דודו שלום.

קראתי את שכתבת ב'דברי הכפר' על פרשת 'לך-לך' ולבקשת אשת מרב, שגם לה הוקדשו הדברים, אגיב עליו.
ראשית, שמחתי לראות שהבסיס להתייחסותך הוא נסיון להיות מוסרי, ושהמוסר נמצא בתורה (למדתי זאת מהנסיון שלך לשכנע שצריך להיות מוסרי במאמר הקודם מדברי חז"ל, וכאן ממש מדברי תורה).
וכן ברצוני להביע הערכתי לנכונות שלך ל"מסירות נפש" עבור אמו-נתך (למרות שלדעתי אתה טועה בנושא זה). היות וברצונך להיות מוסרי - צריך לברר מהו המוסר האמיתי ועל פי זה לפעול.
מקובל דווקא להתחיל ללמוד את הקשר בין העם והארץ מפרשת 'לך-לך'. לא אאריך בבירורים למרות הפיתוח, מכיוון שאת פרשת 'לך-לך' למדתי ביסודיות. אקשה על שיטתך שתי קושיות, לא הקשות ביותר.

א. נדייק בפסוק "לך לך מארצך ממולדתך ומבית אביך אל הארץ...".
יעדו של אברהם הוא בארץ - ואין מקרא יוצא מידי פשוטו. כלומר אין לפרש בניגוד לפשט המילים - ואיננו מוצאים חזרה מיעוד זה בשום מקום. (להיפך - יש חיזוקים רבים ליעוד זה, בכיוון של גוי עם קדוש וממלכת כוהנים).

ב. אחר ההפרדה מלוט נאמר לאברהם "שא נא עיניך... כי כל הארץ אשר אתה רואה לך אתננה ולזרעך עד עולם... קום התהלך בארץ, כי לך את-ננה..."

מכאן הדברים אינם פשוטים כמו שאתה מציג אותם. לא נאמר שלוט בארץ - ואברהם בשמים.

אני דווקא הבנתי שאברהם יצא מעבודה זרה לאמונה באל אחד, והחל בתיקון העולם, כדי לממש את אותה אמת במציאות. ולוט הוא זה שעזב את המוסריות והלך להתחבר עם סדום, ורק אחרי ניתוק מלוט התאפשרה קבלת ההבטחה על הארץ.

בעולמנו קיימות כמה התייחסויות למוסר.
היהדות מטרתה להפוך את כל העולם למוסרי, לממש את המוסר במציאות (אנחנו סבלנים, אבל לא סובלניים. יש לנו סבלנות, אם לא היום - מחר, אם לא מחר - עוד שנה, מאה שנה, אלף שנה, אבל בסוף נממש את החזון).

הנצרות התייאשה חלקית מהאפשרות להפוך את העולם למוסרי, לכן אמרה שיכולים להיות בודדים מוסריים (נזירים, ניותוק מחיי משפחה - לא הצליחה לגלות צד מוסרי בחיי משפחה).

הבודהיזם התייאש מתיקון העולם ומנסה להתנתק ממנו (יושב על מסמר ולא מרגיש כאב).

עבודת אלילים אין לה מוסר. השתעבדות לצד הבהמי שבחיים.

מפתח לבן החשק בחקירה

או מסע בעקבות הראש-הקטן

ישבנו ביחד בארוחת-בוקר ואגב לעיסה זרקת לי משהו כמו: "בעצם אתה וגאולה כהן אותו דבר". קודם כל נפגעת קשות עד עמקי נשמתי העדינה. אבל אחר-כך, כשהתקררתי מעט, הכנתי שיש משהו בדברייך - שיש משהו משותף ביני לבין גאולה כהן - אך משהו שלאחריו פעורה בינינו תהום.

הייתי רוצה לומר לך ולא הצלחתי בארוחת-הבוקר ההיא, שהמשותף ביני ובין גאולה כהן מוגדר יפה בכמה מילים שכתב אמיל גרינצוויג ז"ל - "מהי אותה התוספת למעורבות, אשר הופכת אותה למחוייבות פעילה? ... הנכונות לשלם מחיר כל-שהוא עבור העמדה הנקוטה. נכונות זו לשלם מחיר, היא המבחינה בין עמדה אשר אדם שומר לעצמו בבטן, ובין עמדה בה הוא נוקט ומוכן גם לעשות משהו עבורה".

תעבור בבקשה על הציטוט ובמיוחד על המילים "מחוייבות פעילה", "נכונות לשלם מחיר", "עמדה שהוא מוכן לעשות משהו עבורה". כל אלה משותפים לי ולגאולה כהן. אחר-כך מתחילה התהום. כי "מחוייבות פעילה" היא כלי, כמו צבא בידו המדינה, למשל. ואתה יכול להשתמש בו לטוב ולהשתמש בו לרע. אך השימוש באותו כלי איננו הופך אותנו לאותם אנשים. גאולה כהן מוכנה למען המחוייבות שלה להחזיק בשטחים הכבושים, על כל המשתמע מכך (שלטון על שניים עד שלושה מליון ערבים, הנמצאים תחת שלטוננו ללא זכות בחירה - איזה יופי של דמוקרטיה). גאולה כהן, בשם אותה מחוייבות, אומרת דברים הפוכים לגמרי משלי. היא אומרת שיש הבדל בין דם ואדם ערבי לדם ואדם יהודי. ואני אומר שאין הבדל, שבני האדם צריכים להיות שווים במותם ובחייהם. עכשיו אני מגיע לעיקר. אתה אמרת שיש זהות ביני לבין גאולה כהן, כדי להבדיל ביני לבינה.

על-ידי ההשוואה הזאת רצית בעצם לתת לגיטימציה לישיבה שלך על ה"תחת". שהרי בעצם אתה מסכים איתי שצריך לצאת מלבנון, שאסור שנשלוט על אוכלוסיה ערבית חסרת זכויות.

אבל אתה לא תנקוט בשום צעד שיהפוך את המחוייבות שלך למחוייבות פעילה (ובצדק, מבחינתך, שהרי אינך רוצה להידמות לגאולה כהן ואלי). יהיו לך אלף ואחד תירוצים והסברים, החל בנימוק ששום דבר לא יעזור וכלה בנימוק הקיצוניות. בכל מקרה תמיד יהיו לך הצדקות לכך שבעצם אתה לא כל-כך מבין, שיש לך אחריות על המציאות בארץ ועל מה שקורה בה. שאינך מבין בעצם, שהמציאות בארץ איננה כמו מזג-האוויר שכולם מדברים עליו, אבל אף אחד לא עושה שום דבר בנידון. בוא ניקח את עניין לבנון לדוגמא. מי שהיה שלם עם המלחמה ההיא, יצא למלחמה שלם עם עצמו. והוא יהיה שלם עם עצמו גם כיום כשרתו כה במילואים, כחיל-מצב. אך מי שלא הלך שלם, שאמר שאסור לעשות כדבר הזה - כמו שכתב אותו מ"פ מילואים בביטאון הסטודנטים "דבר ראשון אני יודע שאתם מתלבטים. דבר שני, אתם ממלאים פקודה, אחר-כך מתווכחים". ואז הוא מוסיף: "... המילים יצאו לי מהפה, אבל בליבי לא האמנתי להן. ידעתי שזה החינוך שנכנס בי בסדיר, לא ההגיון והלב שלי מדברים... בפנים ידעתי שאם הייתי מספיק אמיץ להגיד - לא, לא בשביל זה אנחנו צבא הגנה לישראל, הייתי מסרב פקודה." אבל כמובן שהוא לא סירב ולמה שיסרב, הרי הוא לא הלך "מרצונו". שרון "שלח" אותו לשם. ואם זאת לא דוגמה לראש-קטן, אז מה? ותמיד, תמיד יראו "אנשי-הראש-הקטן" באדם שהופך את מחוייבותו למעורבות פעילה - אדם קיצוני (ומי בעצם רוצה להיות קיצוני). כך במשוואה

עניני תהלות

שאל את רוב החברים שלנו לדעתם על איזו הצגה או מחזה או תוכנית בידור בטלביזיה או איזה ספר - ויענו לך, אם הדבר מוכר להם, בתשובה די מעמיקה ומלומדת.

שאל אותם, למה אחרי ארוחת-ערב של ליל שבת הם קמים מן השולחן ומותי-רים אותו אחריהם במצב שקשה לתאר אותו ולמה אף את המינימום של סידור הכלים לא טורחים לעשות - ותיענה במשיכת כתף.

אחד מן השניים. או שנילחם בתופעה, בהכרה שהיא בעלת חשיבות בתור חלק של תופעה כללית של חוסר תרבות, הקיימת בכל מיני התנהגויות קטנות שלנו, או שנקבל אותה בתור עובדה קיימת. אבל אז צריך יהיה לבקש מספר תורנים יותר גדול כלילות שבת, ואז בוודאי תהפוך משיכת הכנף לשאלות נוקבות מן הסוג של "למה התורנות מופיעה לעיתים כה קרובות?"

אבל יש עוד ברירה. אפשר להשלים עם המצב ולהמשיך לחשוב את עצמנו לאנשים תרבותיים ולכנות משמיעי הביקורת העצמית "נודניקים!"

זהו - בידנו הדבר.

שלכם בחיור

ג'ו ר.

כרטיסי מוזיאון

השנה שוב רכשנו 10 כרטיסים, שמקנים כניסה חופשית ל-

- (1) מוזיאון תל-אביב
 - (2) ביתו הלו רובינשטיין
 - (3) **ספריית מוזיאון תל-אביב**
 - (4) מוזיאוני חיפה
- חברים יכולים לקבלם אצלי, לאחר הזמנה מראש. יש להחזירם בהקדם האפשרי אחרי הביקור.
- 2 כרטיסים נמצאים גם אצל אריאלה הדר, בבית התק"מ (5 דקות הליכה למוזיאון). חברים, נצלו אותם! להחזרות - מ' נה

חיי המין בפפר הנשיא

בעצם אני הולך לספר לכם קצת על מה שקורה היום בענף החולה, אבל עכשיו, כשהתחלתם לקרוא, למה שלא תמשיכו?
השנה הענף הגיע להישגים נפלאים שעד היום לא ידענו כמותם.
יכול הכותנה קפץ בשנים האחרונות כך שכיום כפר הנשיא הוא אחד הקיבוצים המובילים באיזור.

ממוצע ק"ג כותנה לדונם : 1980 - 400
1981 - 405
1982 - 495
1983 - 540 !

כאן המקום להביע את תודתנו העמוקה למר גדי עמית, אשר עזב את הענף לאחר 10 שנים של עבודה מרשימה. גם אמנון סעדיה המאירי עזב אותנו (סוף סוף!). שניהם תרמו הרבה לענף וחלק ניכר מאוד מהעליה ביכול הוא בזכותם.

חוץ מכותנה גידלנו 340 דונם של חיטה לתחמיץ + תירס בשיטת "דו-גידול" (שני גידולים באותו שטח, בזה אחר זה). יכול החיטה היה הכי גבוה בכל האיזור וגם התירס היה מצויין וטעים.

נוסף לכך עשינו נסיון עם בוטנים (60 דונם), סתם בשביל לראות איך זה... היכול היה מתקבל על הדעת (480 ק"ג לדונם) ואחוז היצוא היה ממש מדהים והפך את הגידול לרווחי מאוד.

בשנה הבאה אנחנו מתרכזים בגידול כותנה ובוטנים ועוזבים את התירס והחיטה (... לא מרוויחים).

החידושים העיקריים יהיו קו-נוע, שאנחנו רוכשים מרמת-דוד בתנאי נס-יון. זוהי מכונת השקיה בעלת זרוע באורך של 75 מטר (ווה !), שמתקדמת במהירות איטית ומשקה את השטח. היא מונעת ע"י משאבת מים. אנחנו מצפים להשיג ע"י שימוש בה חיסכון בימי עבודה ועליה נוספת ביכול.

הבעיה מספר אחת של הענף היא, כרגיל, כוח-אדם. הענף ממוקם 30 ק"מ מהבית, עובדים בו במשמרות, לפעמים בשבתות ובחגים. כל אלה מקשים על הענף להתחרות בענפי הבית מבחינת תנאי עבודה ונוחיות. יחד עם זאת החולה הוא איזור יפה מאוד ואני נהנה כל יום לחוות מחדש את הנוף של העמק וה-חרמון. יש גם הזדמנויות להגשמה עצמית בכמה תחומים: מיכון כלים, טרקטור-רים, השקיה ועוד... אף אחד לא משתעמם אצלנו. המטרה שלנו בשנה הבאה היא להגיע ליכול של 600 ק"ג כותנה לדונם, ואנחנו מתכוונים להגיע לזה. המטרה השניה היא לגבש צוות טוב ויעיל.

עובדים כעת או יעבדו בעתיד: עמליה ג. (טפטוף), אודי אגם (קו-נוע + דישון), חנוך (לא תחסר לו עבודה) רענן ט. (אחראי על המיכון), עפר סוקול (השקיה+טרקטוריסט) ומצטרפים אלינו לתקופות שונות גם חיים בסו ודובי.

רציתי להוסיף מילה לכותנה-בית: אם לפני 5 שנים לא האמנו שאפשר לגדל כותנה אצלנו, היום היכולים והטיב של הכותנה שמגדלים בבית ממש מד-הימים. אין ספק שהשקיה ב"טפטוף" תורמת לא מעט ליכול, אבל בלי עבודה טובה ונכונה אי אפשר לגדל ולא כלום!. אז כל הכבוד לכותנה-בית.

אני מבקש סליחה שלא כתבתי על חיי המין בקיבוץ. אולי בשבוע הבא.
חג שמח וצום נעים - ר ו י

להכשיר בהן חברים וחברות.

תללים

שים ושינויים שלא חלמנו עליהם.

10.

מאמר זה נכתב על ידי ד"ר יעקב גולדברג, מנהל מחלקת המחקר, מרכז המחקר והייעוץ למערכת המשפט, משרד המשפטים, וד"ר אביחי גורן, מנהל מחלקת המחקר, מרכז המחקר והייעוץ למערכת המשפט, משרד המשפטים.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

המחיר הנמוך ביותר של המוצר הוא 1.50 ש"ח, והמחיר הגבוה ביותר הוא 2.50 ש"ח.

לאור.

ההתפטרות - דה לא ריק זכא

מאז שטבעו האדריכלים את המונח "פארק תעשייתי" חשבתי אותו ליום-רני ולא הוגן ומנסה לחפות על חטאי התיעוש המזורז. יחד עם זה אין ספק שה"פארקון" שמתחיל להקיף את מפיל "הבונים", המשלב גרוטאות משוחזרות עם ירק רענן בשילוב מקורי, משפר את הסביבה שיפור ניכר. שוב הרהרתי בעניין, כשנכנסתי למשרד הראשי כדי להשלים את השיחה עם יוסי בצדדים היותר רגישים של הנושא - "מפעל תעשייתי בחברה הקיבוצית".

כבר כתחילת השיחה מבהיר יוסי שני דברים:
(א) הוא לא רואה דבר פסול כעיקרון בעבודה שכירה, כשהשכיר הוא הוגן, אפשרויות הקידום הן שוות ויש שיתוף בניהול וברוחים.
ב. כתנאים שלנו הוא שלם לגמרי עם ההחלטה להעביר מחלקה לבעלות "כור", יחד עם השכירים.

בעיני יוסי טבעי לגמרי שיהיו הבדלים מהותיים בשאיפות של השכיר ושל "כעל-הבית". לחבר ש"משכורתו מובטחת" חשוב האתגר, העניין, הקידום ביכולת וההכרה החברתית בצוות. הוא מעוניין לשפר תנאים ודרכי עבודה. השכיר מעוניין קודם כל - וזה בהחלט מובן - במשכורת ובפרמיה (יוסי מעיר שהמשכורות ב"הבונים" עולות ב-20-30% על הממוצע הארצי). רק אחרי זה מתפנה השכיר לחשוב על שיפור וייעול תנאי העבודה. הדבר מובן עוד יותר, כשלווקחים בחשבון שרבים ממסלולי ההתקדמות מתפקיד לתפקיד סגורים לפנינו. חסרים לנו הכישורים לנהל שכירים, גם בגלל הרוטציה שאנחנו נוהגים בתפקידים. עם כל הרצון הטוב לא הצלחנו, למשל, ליצור צוות עבודה שבו שכיר מפקח על חברים. זה פשוט לא פועל, למרות שיש שכירים נאמנים ומוכשרים, שנתקשה מאוד למצוא חברים להחליפם. לא פעם נוצר מצב שתפקיד ניהול נמצאים בידי חבר, שמבחינה מקצועית יש לו פחות ידע על המתרחש במחלקה מלשכיר.

חברים, בדרך-כלל, מרגישים יותר מחוייבות כלפי מקום עבודתם, מגלים יוזמה, מעוניינים לשפר ולייעל ועובדים באמינות יותר גדולה. זה נכון לגבי חברים קבועים, לא תמיד לגבי אלה שנכנסים לחודש-חודשיים "לנסות"! כדי לעבור בהצלחה את ה"מהפך" של יציאת השכירים, עלינו להכיר בכמה עובדות ולשער כמה השערות.

בדרך-כלל מחלקים את סוגי העבודה בתעשייה ל"ייצור" ו"ניהול", כש-הייצור מצטייר כמשעמם ומלוכלך, עם משכורת נמוכה ופחות כבוד, והניהול הוא המעניין, האחראי, הנקי, המשתלם והמכובד יותר. מזה נובע שבעל-השכלה ויכולת ישאף לתפקידי הניהול. האם כימינו בכלל, ובחברה הקיבוצית בפרט, הדברים כל-כך ברורים?

נכון, גם אצלנו קשה למצוא אדם שיעבוד ביציקה ולא מתלהבים מעמידה ליד המחרטה יום אחרי יום, אבל לגבי הסיבות יש ליוסי השגות לא שיגר-תיות, ואולי גם פתרונות, לפחות חלקיים. קודם כל החלוקה היא אחרת:
(א) תהליך שבו העובד עומד והמוצרים זורמים; (ב) תהליך שבו העובד עובר עם המוצר. לתהליך ב', שבו כלולות עבודות מחסן, ביקורת איכות ועוד

(המפעל - המשך)

יש תכונות ויתרונות דומים לעבודות ניהול. ראשית, עבודות "האיש-הזר-עם-המוצר" יותר רב-גוניות. שנית, הן יותר ניתנות לפיקוח עצמי של מהירות, חלוקה ושעות העבודה. לא שהמחסנאי או מבקר הטיב עובדים פחות, אבל הם יכולים, באופן תיאורטי לפחות, להתחיל מוקדם, ללכת להפסקת תה של שעה, ולעבוד עד מאוחר, בלי שייגרם כל נזק. הם גם לא פעם מחליטים על סדר העבודות.

לעומתם ל"איש-המוצר-הזר" המכונה מנכ"ל את הקצב והוא יודע שכל היעדרות או איחור קל גורמים להפסד של x שקלים.

לפי ניתוח זה, לעבודות המשרד תכונות רבות של ניהול, למרות שיש מסגרת יותר קבועה של שעות ושל סדר העבודה.

עובדה נוספת, שלא ניתנת לשינוי, היא האופי היסודי של בית-יציקה. "זאת עבודה מלוכלכת מעיקרה", אומר יוסי, "לפי מה שידוע לי גם בעולם הרחב לא מצאו בינתיים שיטה נקיה לצקת מתכת".

ליוסי, כאמור, הצעות שונות כדי להתגבר על הבעיות של עבודות ייצור. הוא מודה שבחלקן הן ייקרו מעט את תהליך הייצור, אבל אם הן יאפשרו למספר יותר גדול של חברים להיקלט ו/או להישאר במפעל, יהיה הדבר כדאי. למשל, יש אפשרות ל"העשרת עיסוקים", ז.א. יצירת קבוצות עבודה שאחראות יותר על תהליך ייצור שלם, וכל חבר בקבוצה "הולך עם החלק" מההתחלה עד הסוף (מרכיב ברז שלם או בודק את כל בדיקות הרנטגן). זה מצריך יותר הכשרה לכל אחד ושיתוף פעולה וארגון מעולה.

לגבי עבודה חד-גונית במיוחד יש "רוטציה מואצת", ז.א. כל חבר מחלקה (כולל מנהלים) עובד מספר ימים בחודש (למשל) בעבודה זו. שוב, דרושים יותר הכשרה, יותר תכנון, אבל אפשרי בהחלט. (מנהל, העובד מדי פעם בייצור, אף ליטיב להבין את הבעיות).

עיקרון "השעות הגמישות" גם הוא יקל. יש הרבה עבודות מתאימות לצורה זו של התארגנות, שבה חבר יכול להחליט שהוא מעדיף לעבוד בגינה שלו בשעות הבוקר ולבוא לעבודה רק ב-11.00. גם לחברים מבוגרים, העובדים יום מקוצר, מתאימה שיטה זו. כמובן, גם היא דורשת ארגון מעולה, אולי עם תדריך שבועי מרוכז.

אפילו לא ננקוט באף אחת מהשיטות הנ"ל, יש לחפש דרכים להקל על עבודה חד-גונית, לשפר את הסביבה ע"י תאורה ומיזוג יותר טובים, השתקת רעש המכונות, הוצאת אבק והספקת "ווקמן" לכל עובד.

יוסי רואה גם אפשרות של בניית מסלול קידום סדיר, שבו מי שנכנס למפעל יעבוד במחלקות ועבודות שונות לפני שהוא משובץ בקביעות, ושב הרוטציה מתבצעת בעיקר בתוך צוות המפעל.

חלק מההצעות האלה אפשר כמוכן ליישם כבר עכשיו (רוטציה מואצת קיימת חלקית בכמה מקומות), אבל הרוב יחכה עד אחרי "המהפך", כאמור.

לסיום שאלתי על אפשרויות לבחורות לעבוד בעבודות הייצור במפעל. לפי דעתו של יוסי אין עבודה במפעל שבה המין מהווה מכשול - מלבד

4

נכחו: אירית, הרי ל', גדי ע', ישראל א', יצחק ע', ג'ו ר', שוש ס', עפרה.

מוזמנת: אביבה ג' (ו' בנים)

בירור בקשר ללקיחת רכב ללא רשות

בשני מקרים שהיו לאחרונה נלקחו רכבים ללא אישור. לאחר דיון סוכם לפרסם את המקרים על כל פרטיהם בדו"ח המזכירות. אחד הרכבים היה מעורב בתאונה וננטש ליד השער עם מד מרחק מנותק. המקרה השני היה של לקיחת רכב ע"י בן שטרם קבל רשיון נהיגה.

(א) הוטל על המזכירה לברר את המקרים ולהביא את הבנים בפני המזכירות.

(ב) בעקבות מקרים אלו הוחלט שמשעת תחילת השמירה על השומרים לרשום כל מכונית שיוצאת ונכנסת (כולל מספר מכונית ושם הנהג), לצורך זה השער ייסגר מ-20:00 בערב.

מוזמן: אריק

כינוס של יוצאי עליית הנוער במשק

הובא רעיון לכנס את יוצאי עליית הנוער שהיו במשק, ליום ההתיישבות ה-36 בכפר-הנשיא ל"פגישת מחזור". המזכירות התייחסה לנושא בחיוב. נטע ואריק התנדבו לטפל בעניין.

מוזמן: אריק

דיון חוזר בחיפוש מימון להקמת בית כנסת במשק

המזכירות שמעה הצעה להחיות את החלטתה הקודמת לבירור האפשרויות להקמת בית כנסת בכפר-הנשיא. לאחר בירור מעמיק תובא ההצעה לאישור האספה.

פנייה מהמגבית באנגליה

המזכירות נענתה בחיוב לפניית המגבית באנגליה שנציג המשק - אלק קולינס, ינאם בארוחת ערב חגיגית לזכר טדי זיו ז"ל. הנסיעה ע"ח המגבית. באותה הזדמנות ייסע אלק להולנד לבדוק את הכניה המתועשת שהבאתה כבר אושרה באספה.

אושרה פנייתה של אביבה אפשטיין לאפשר לה להשתמש במלגה שקבלה להמשך לימודיה בצרפת למשך חודש בקיץ הבא. כרטיס הנסיעה במימון המשק.

מוזמנת: יעל נ'

אימוץ שלושה אולפניסטים

המזכירות רואה בעין יפה את השתתפותם של שלושה מבוגרי האולפן האחרון בתכנית "מרווה", ומוכנה שכפר-הנשיא יהווה בסיס וכתובת עבורם. התכנית נמשכת שלושה חודשים.

מוזמן: משה ב"ח

תרומה לבית יגאל אלון ז"ל

קיבוץ גינוסר מבקש ממשקי הגליל העליון לתרום לבית יגאל אלון ז"ל. לאחר שמשה ב"ח נתן הסבר, הוחלט לברר יותר פרטים בתק"ס.

הצעה של המועצה האזורית לברית תאומים עם מועצה אזורית במערב גרמניה מוזמן: משה ב"ח המועצה האזורית גליל-עליון פנתה למשקיה להחליט בעניין הצעתה של מועצה אזורית לודוויגסבורג במדינת ווירטנברג (מערב גרמניה), לכריתת ברית תאומים ביניהם. הצעתם היא בעיקרה החלפת קבוצות נוער וספורט. סוכם להיענות בשלילה לרעיון זה.

2/1/84

מישיבות ועדת כח-אדם

נכחו: מיכאל ד', אירית, אייבן, שרה, לס, דודיק, פרנקי, יניתה, ג'ויס.

1. ערעורו של דב קולט על החלטת ועדת כח-אדם מישיבתה הקודמת (שלא להיענות לבקשת יום נוסף לעבודת חוץ), נדחה.
2. בקשת מכללת תל-חי לשחרר את הלן לויך ליום עבודה בשבוע, כרכזת קורס לעובדי ענף המזון למשך תקופת הקורס, התקבלה.
3. מירנדה שטרובל - נכנסה למפעל למחלקת הרכבת ברזים.
4. אריאלה לויך - מצטרפת לצוות המכבסה.
5. חנן ווטרמן - יעבוד מספר חודשים בחדר האוכל, לפני כניסתו לענף החולה.
6. אהוד המאירי - החליף את איתמר בפרדס, ועתה יהיה אחראי על שטיפת כלים לתקופה עד שישה שבועות. לאחר מכן יכנס כנהג לקואופרטיב.
7. ועדת כח אדם מבקשת בכל תוקף מבעלי ענפים ל א לגשת עם הצעות עבודה לחברים, מועמדים, בני-משק, - בלי להתיעץ קודם עם אייבן.

30/1/84

נכחו: אירית, אייבן, לס, ארווין, דודיק, יוסי, שרה, פרנקי, יניתה

1. הדפסה - וילי פינקוס יכנס ללמוד את המקצוע.
- יתר הסעיפים טרם סוכמו.

PARENTS PAGE

3rd February, 1984
=====

*** On Saturday evening we all left the country for a while and found ourselves in EGYPT - the evening's entertainment was prepared by participants of the last trip to Egypt during Channukah. After the long but very interesting programme Aviva Epstein was heard to remark - "It seems I have no choice but to go there!" So sign up now with Tamar Wolfin, for the next trip during Succot. ***

*** On Monday many American Football enthusiasts gathered together in the Moadon to watch the big Super Bowl game in colour, and to share a bottle of beer which Bob brought from home. ***

*** This week the children in Kitat Sinai received watches. At last Shlomit will be able to see what the time is while at work in the Meshek Yeladim. By the way, the first chicks (ducks) of the season have already hatched and each has been adopted by a child from the school. The children are now waiting for the flies to catch for them to eat.! B'teavon. ***

*** George Ney and Dudik are back from Reserve Duty in Lebanon and Carmi Cina has just begun his duty. ***

*** Tamir left on Thursday on his holiday overseas. ***

*** The Hermon is covered in snow.***

*** BIRTHDAYS ***

5.2 Ruti Lifshitz
Aya Parchi (grand-daughter Waterman)

6.2 Elaine Easton
Tal Peck

8.2 Liron Glick
Alex Winkler
Nofer Cohen (grand-daughter Marks)
Or Moshe Parchi (grnad-son Waterman)

10.2 Yoav Peck
Palu Marcuson

11.2 Dot Scheingesicht
Anat Arnold
Ayelet Cina

MAZAL - TOV

*** ANNIVERSARIES ***

Hilary & Yopi Aptroot

PARENTS PAGE

27th January, 1984

- [] The Tu'Bshvat "Festival" ended with two very enjoyable functions - The Seder Tu'Bshvat, which has become a tradition, on Friday night, and at which we drank lots of wine, ate plenty of dried and fresh fruit, and watched a new generation of young dancers (4th + 5th grade) performing.

And on Saturday morning, in lovely Spring weather, many chaverim joined the crowds of Kibbutznikim from the area, in planting trees at Kibbutz Kadarim. Before the tree-planting ceremony we were given a guided tour of this new young kibbutz - and seeing the smallness and newness of it, brought back many memories of years gone by!

- [] **WELCOME HOME** to : Johanna from England,
Amalia from South Africa, &
Michal & Itamar from their Honeymoon in Switzerland.

We have heard too, than Ronit and Johnny will be home finally in the middle of February.

- [] **MAZAL TOV** to Saba & Sabta Batia & Meir Reiness, on the birth of their 10th grand-child - a daughter to Dalia & Udi.

- [] Heard in the Mifal this week - A customer called and asked to speak to someone who's name he could not remember - but, he added, you can find him easily by his very English accent!!!

- [] We all wish a very speedy recovery to Syd Friedlander and Jack (our Dentist) who are in Zfat Hospital.
We hope to see them home soon.

SHABBAT SHALOM

YYY BIRTHDAYS YYY

- 29.1 Johnny Harmatz
Raviv Pearlson
- 30.1. Clarice Berman
Yisrael Hadar
Dina Kremer
Doni Valler (Cohen Grandchild)
- 31.1. Yagil Oren
- 1.2. Willy Pincus
Dudu Palma
Shosh Solomon
- 2.2. Lital Amar
- 3.2. Miranda Shtrubel
- 4.2. Bob Vineaux

MAZAL -

(Translated by Naomi F.)

TOV